

LUJÁN FELIU, Oriol. *El Pacte per la llibertat. L'Assemblea del Bages (1971-1979)*. [Manresa]: Zenobita, 2011. 159 pàgs. [16,5 x 23,5].

L'Assemblea de Catalunya (AC) va ser un dels puntals sobre els quals es fonamentà l'oposició a la Dictadura franquista a Catalunya. Un puntal que fou clau en la mobilització popular que impossibilità la continuïtat del franquisme sense Franco i que marcà una diferència significativa amb la resta de l'Estat. Tot i que a les grans ciutats espanyoles va haver-hi importants mobilitzacions antifranquistes, no va existir un organisme comparable, per la seva força i pluralitat, a l'AC. Per poder entendre millor l'evolució i el funcionament d'aquesta plataforma unitària, l'aproximació a l'àmbit local resulta fonamental. Amb *El pacte per la llibertat. L'Assemblea del Bages (1971-1979)*, Oriol Luján focalitza la seva atenció en el paper de l'AC a Manresa, sense oblidar municipis com Sallent i Navarcles, des del seu procés fundacional (amb antecedents inclosos) fins a les eleccions de 1979. Luján posa de manifest, d'acord amb les paraules de Gemma Rubí al pròleg de l'obra, que allò rellevant a Catalunya “és la precocitat de la voluntat unitària de les forces d'oposició per a lluitar contra el franquisme” i “la sintonia política que integrà en una mateixa plataforma de combat a la societat civil organitzada, [...] des de sindicats a col·legis professionals, passant pels partits que operaven evidentment a la clandestinitat”. A l'hora de contextualitzar l'AC, l'autor no oblidava l'estratègia de reconciliació nacional plantejada pel PCE a partir de 1955 i la seva proposta de Pacte per la Llibertat de 1969, totes dues encaminades a assolir un moviment unitari entre totes les forces antifranquistes per conquerir la democràcia. D'acord amb això, el PSUC va materialitzar aquests plantejaments en el naixement de l'AC el 1971. Amb aquest treball local, l'autor pretén mostrar “la rellevància de la plataforma unitària en l'assoliment de les llibertats”. Una rellevància que, en el cas manresà, arriba fins al punt de provocar canvis en la política municipal abans de les primeres eleccions al consistori, com la formació de la Comissió Política Municipal el 1977, on l'oposició democràtica va participar en el procés de renovació del Pla d'Ordenació Urbana. Finalment, l'autor també reflexiona sobre l'etapa final de l'AC, on les desavinences partidistes (que sempre havien existit) esdevindrien determinants en un context on els partits polítics havien assolit tot el protagonisme en un escenari de competició electoral.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducció de la reseña anterior:

La Asamblea de Catalunya (AC) fue uno de los puntales sobre los cuales se fundamentó la oposición a la Dictadura franquista en Cataluña. Un puntal que fue clave en la movilización popular que imposibilitó la continuidad del franquismo sin Franco y que marcó una diferencia significativa con el resto del Estado. A pesar de que en las grandes ciudades españolas hubo importantes movilizaciones antifranquistas, no existió un organismo comparable, por su fuerza y pluralidad, a la AC. Para poder

entender mejor la evolución y el funcionamiento de esta plataforma unitaria, la aproximación al ámbito local resulta fundamental. Con *El pacte per la llibertat. La Assemblea del Bages (1971-1979)*, Oriol Luján focaliza su atención en el papel de la AC en Manresa, sin olvidar municipios como Sallent y Navarcles, desde su proceso fundacional (con antecedentes incluidos) hasta las elecciones de 1979. Luján pone de manifiesto, de acuerdo con las palabras de Gemma Rubí en el prólogo de la obra, que aquello relevante en Cataluña “és la precocitat de la voluntat unitària de les forces d’oposició per a lluitar contra el franquisme” y “la sintonia política que integrà en una mateixa plataforma de combat a la societat civil organitzada, [...] des de sindicats a col·legis professionals, passant pels partits que operaven evidentment a la clandestinitat”. A la hora de contextualizar a la AC, el autor no olvida la estrategia de reconciliación nacional planteada por el PCE a partir de 1955 y su propuesta de Pacto por la Libertad de 1969, ambas encaminadas a lograr un movimiento unitario entre todas las fuerzas antifranquistas para conquistar la democracia. De acuerdo con esto, el PSUC materializó estos planteamientos en el nacimiento de la AC en 1971. Con este trabajo local, el autor pretende mostrar “la rellevància de la plataforma unitària en l’assoliment de les llibertats”. Una relevancia que, en el caso de Manresa, llega hasta el punto de provocar cambios en la política municipal antes de las primeras elecciones al consistorio, como la formación de la Comisión Política Municipal en 1977, donde la oposición democrática participó en el proceso de renovación del Plan de Ordenación Urbana. Finalmente, el autor también reflexiona sobre la etapa final de la AC, donde las desavenencias partidistas (que siempre habían existido) serían determinantes en un contexto donde los partidos políticos habían adquirido todo el protagonismo en un escenario de competición electoral.

IHE
(Secretaria de la revista)